

ЛЬВІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ

імені В. СТЕФАНІКА

Відділ бібліотекознавства

**БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК
ПУБЛІКАЦІЙ З ПРОБЛЕМ БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВА,
БІБЛІОГРАФОЗНАВСТВА ТА КНИГОЗНАВСТВА**

Випуск 2

Львів – 2024

Бібліографічний покажчик публікацій з проблем бібліотекознавства, бібліографознавства та книгознавства / уклад.: В. О. Мудроха, М. М. Саган,; відп. ред. Л. В. Сніцарчук; ЛННБ України ім. В. Стефаника, Відділ бібліотекознавства. — Львів, 2024. — Вип. 2. — 46 с.

У покажчику систематизовано бібліографічні записи публікацій з проблем бібліотекознавства, бібліографознавства, документознавства, інформології та книгознавства за матеріалами фахових періодичних видань: «Бібліотечний вісник», «Вісник Книжкової палати», «Бібліотечна планета», «Бібліотечний форум України: історія, теорія і практика», «Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського», «Бібліотечний Меркурій», «Документознавство. Бібліотекознавство. Інформологія», які надійшли до відділу бібліотекознавства Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника у 2022–2023 роках. Анотовані статті присвячені історії бібліотечної справи, актуальним проблемам її розвитку на сучасному етапі; особливостям роботи бібліотек України, питанням організації й збереження культурної спадщини України в умовах воєнного стану; впровадженню новітніх бібліотечних технологій, зокрема формуванню цифрових колекцій і бібліотек та організація вільного доступу читачів до книжкових пам'яток тощо.

Матеріали розміщено за тематичними розділами. У кінці випуску подано іменний покажчик авторів та покажчик бібліотек. Бібліографічний покажчик розрахований на наукових, науково-педагогічних працівників у галузі бібліотекознавства, бібліографознавства, документознавства, інформології та книгознавства, студентів закладів вищої освіти, співробітників бібліотек, архівів, музеїв, видавничих і книготорговельних підприємств.

Укладачі: **В. О. Мудроха, М. М. Саган,**

Відповідальний редактор **Л. В. Сніцарчук**

Комп'ютерне верстання **М. М. Саган**

ЗМІСТ

Бібліотекознавство.....	4
Розвиток бібліотечної справи і бібліотекознавства.....	5
Законодавчі та нормативно-правові документи в галузі бібліотечної справи.....	7
Організація і управління в бібліотечній справі.....	10
Бібліотечний маркетинг. Бібліотечні кадри.....	11
Історія бібліотечної справи та бібліотекознавства.....	14
Видатні діячі бібліотечної справи.....	16
Міжнародне співробітництво.....	20
Бібліотечна система України. Окремі бібліотеки.....	22
Основні напрями бібліотечної діяльності.....	24
Формування бібліотечних фондів.....	29
Стародруки, рідкісні видання. Колекції, архіви.....	32
Інформаційне обслуговування. Сучасні технології в обслуговуванні користувачів.....	34
Організація електронних бібліотечних ресурсів.....	35
Методичне забезпечення бібліотечної діяльності. Інноваційна діяльність.....	36
Бібліографознавство.....	38
Книгознавство.....	39
Іменний покажчик.....	42
Покажчик бібліотек.....	45

Бібліотекознавство

1. Комова М. В. Сучасні тенденції в освіті з бібліотекознавства та інформаційних наук: закордонний досвід / М. В. Комова, Д. М. Драпалюк // Вісник Харківської державної академії культури. – Харків, 2024. – Вип. 65. – С. 143-157. – Бібліогр.: с. 154-155 (20 назв).

Розглянуто визначальні ознаки сучасної концепції змісту освіти з бібліотекознавства та інформаційних наук, що реалізується в закордонних закладах освіти. Означено особливості змісту навчання за фаховими освітніми програмами в закордонних освітніх закладах, визначено найбільш затребувані компетентності й результати навчання студентів. Освітні програми реалізують навчальні заклади на рівні бакалаврату і магістратури у структурі університетів, бібліотечних та інформаційних шкіл, форм післядипломної освіти. Для них властива неоднорідність, що зумовлено соціально-економічним, політичним розвитком у різних країнах.

2. Костенко Л. Національна бібліометрика України: проблеми функціонування / Леонід Костенко, Олександр Жабін // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2024. – №7 (336). – С. 26-32. – Бібліогр.: с. 30-31 (11 назв).

Проаналізовано вітчизняне наукометричне середовище та зроблено висновок, що наразі в ньому домінує інформаційно-аналітична система "Бібліометрика української науки". Наголошено, що в системі не представлено у хронологічному та географічному аспектах сегмент історичного надбання національної бібліографії України, в якому присутні видатні діячі освіти та культури. З'ясовано, що наявні вітчизняні метричні проєкти вичерпно не охоплюють персоналії науковців, які були змушені виїхати в інші країни та інтегрувалися в тамтешні дослідницькі колективи, діяльність яких так чи інакше пов'язана з Україною.

3. Соколов В. Ю. Відомості про живу природу та поширення природничо-наукових знань у виданнях і рукописах в Україні у XVIII ст. / Віктор Юрійович Соколов // Бібліотечний Меркурій. – Одеса, 2024. – Вип. 1 (31). – С. 20-44. – Бібліогр.: с. 39-40 (33 назви).

Проаналізовано особливості розвитку природничо-наукового книгодрукування та формування репертуару видань з наук про живу природу в Україні у XVIII ст. Досліджено жанрово-типологічний і тематичний склад зазначених видань. Охарактеризовано їх функціональне призначення та особливості використання.

Розвиток бібліотечної справи і бібліотекознавства

4. Гончаров Д. О. Тематична структура потоку зарубіжних статей з проблем застосування технологій штучного інтелекту і бібліотечно-інформаційній галузі: 2019-2023 рр. / Д. О. Гончаров // Вісник Харківської державної академії культури. – Харків, 2024. – Вип. 65. – С. 37-52. – Бібліогр.: с. 46-49 (39 назв).

Відібрано 20% найвпливовіших зарубіжних журналів, що індексуються в міжнародній наукометричній базі Scopus, які у 2019–2023 рр. мали статті, присвячені застосуванню штучного інтелекту (ШІ) в бібліотечно-інформаційній сфері. Контент-аналіз цих статей дозволив визначити сучасну тематичну структуру потоку зарубіжних наукових публікацій, присвячених можливостям запровадження ШІ в бібліотечному виробництві. З'ясовано стан розробленості проблем ШІ в зарубіжному бібліотекознавстві, визначено методики інтеграції технологій ШІ в сучасне бібліотечне виробництво.

5. Дем'яненко Л. Українські бібліотеки в умовах російської агресії: актуальні проблеми та перспективи розвитку / Людмила Дем'яненко // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2024. – №9 (338). – С. 18-24. – Бібліогр.: с. 22-23 (14 назв).

Проаналізовано особливості діяльності та адаптації українських бібліотечних установ в умовах російської агресії. Розглянуто специфіку роботи вітчизняних бібліотек і важливі завдання бібліотекознавства. Зауважено, що бібліотека посідає важливе місце у структурі наукових комунікацій, оскільки є ланцюгом, що забезпечує передавання й трансформацію інформації у процесі науково-інформаційної діяльності. Досліджено сучасні реалії роботи працівників бібліотек України, які демонструють високий рівень

знань і комунікації, спроможність швидко реагувати на події, професійну мобільність, готовність до змін, а також здатність у складних умовах сьогодення ефективно здійснювати фіксацію, систематизацію й збереження інформації.

6. Козоріз В. Роль Золотоніського земства в розвитку бібліотечної справи / Віктор Козоріз // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – Київ, 2024. – №2 (36). – С. 35-43. – Бібліогр.: с. 43 (23 назви).

Висвітлено роль Золотоніського повітового земства Полтавської губернії щодо розвитку бібліотечної справи в місті Золотоноша та в населених пунктах повіту в другій половині XIX – на початку XX сторіччя. Наведені факти показують, що народні бібліотеки та бібліотеки-читальні були невід’ємною частиною системи народної освіти, якою опікувалося Золотоніське земство те земські діячі.

7. Макарова М. Інструменти сприяння інформаційній безпеці в медіа просторі / Марія Макарова // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2024. – №8 (337). – С. 23-30. – Бібліогр.: с. 28-29 (19 назв).

Проаналізовано основні інструменти виявлення дезінформації, зокрема спеціальні застосунки, технології штучного інтелекту для перевірки контенту, які використовують у популярних соціальних мережах, як-от Facebook, Instagram тощо. Розглянуто можливості систем штучного інтелекту, котрі застосовують в Україні для моніторингу медіапростору та аналізу великого обсягу онлайн-публікацій. Визначено найважливіші елементи протидії дезінформації, поміж яких розроблення й упровадження програм і проєктів розвитку медійної грамотності, залучення платформ соціальних медіа, міжнародна співпраця тощо. Увагу зосереджено насамперед на програмах міжнародної некомерційної організації IREX.

8. Ніколайчук А. Концепція «третього місця» в контексті модернізації бібліотечного простору / Антон Ніколайчук // Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук. – Київ, 2024. – Вип.13. – С. 20-28. – Бібліогр.: с. 25-26 (16 назв).

Досліджено процес оновлення бібліотечного простору в контексті провідних тенденцій перших десятиліть XXI ст. Розглянуто концепцію «третього місця» в екстраполяції на бібліотечний простір. Проаналізовано інформаційно-комунікаційні запити сучасного суспільства як чинник трансформації традиційного бібліотечного простору. Виявлено особливості реалізації концепції «третього місця» в публічних бібліотеках України і з'ясовано тенденції культурно-дозвілєвої діяльності вітчизняних бібліотек початку третього десятиліття XXI ст. на прикладі Одеської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. М. С. Грушевського та Центральної районної бібліотеки ім. І. Франка (м. Київ).

9. Олексин М. Хмарні сервіси як сучасний засіб зберігання ресурсів бібліотек / Мирослав Олексин, Наталія Кунанець, Роксана Білоусова // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – 2024. – Вип. 70. – С. 167-182. – Бібліогр.: с. 176-178 (29 назв).

Розглянуто основні концепції хмарних сервісів і їхнє значення для бібліотек, принципи їх впровадження та переваги перед традиційними методами зберігання даних. Доведено, що використання хмарних сервісів у бібліотечній сфері для забезпечення ефективного зберігання та доступу до інформації є перспективним напрямом їх розвитку.

10. Солоіденко Г. Інформаційна російсько-українська війна, її нова лексика та термінологія / Галина Солоіденко // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – Київ, 2024. – №3 (37). – С. 6-10. – Бібліогр.: с. 10 (15 назв).

Статтю присвячено основним змінам, що відбулися в українській мові, внаслідок російсько-української війни. Висвітлено нові напрями роботи бібліотек, інших установ та організацій з питань вживання термінології стосовно подій та явищ російсько-української війни.

Законодавчі та нормативно-правові документи в галузі бібліотечної справи

11. Ковтанюк Ю. Від етимології слів "резервний" та "страховий" до створення резервних і страхових копій документів в електронній формі,

цифрових документів в архівах та бібліотеках / Ю. Ковтанюк // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – 2024. – Вип. 70. – С. 311-337. – Бібліогр.: с. 329-332 (24 назви).

Розглянуто проблему створення страхових копій документів в е-формі та метаданих до них. Проаналізовано технічні рішення, чинну нормативно-правову, методичну базу, стандарти та на підставі отриманих результатів запропоновано власне бачення створення від повідної технології, її нормативно-правового врегулювання та розв'язання термінологічної проблеми щодо її найменування, визначивши призначення страхового фонду документів в е-формі та резервних копій даних.

12. Ковтанюк Ю. Від концепції зберігання документів в електронній формі до нормативно-правової бази створення національних архівних та бібліотечних інформаційних ресурсів / Юрій Ковтанюк // Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук. – Київ, 2024. – Вип.13. – С. 99-115. – Бібліогр.: с. 110-112 (29 назв).

Досліджено концептуальні засади щодо зберігання документів в електронній формі, зокрема електронних документів, цифрових документів та створення метаданих до них з урахуванням інтеграційних процесів щодо створення національних інформаційних ресурсів в архівній і бібліотечній сферах діяльності. Простежено тенденції щодо реалізації наявних концепцій, визначено кращі українські практики, виокремлено недоліки та запропоновано можливі шляхи розв'язання проблеми.

13. Лопата О. Формування системи забезпечення користувачів іноземними періодичними виданнями Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського в контексті міжнародної бібліотечної практики / Олена Лопата // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – 2024. – Вип. 70. – С. 278-297. – Бібліогр.: с. 291-293 (23 назви).

Проаналізовано основні результати практичної роботи й наукових досліджень використання рецензованих електронних часописів користувачами Зали іноземних періодичних видань НБУВ, організованих і проведених згідно

з визначальними приписами UN та IFLA. Розглянуто ряд актуальних документів і нормативно-правових приписів EU, UN, UNESCO, IFLA, LIBER, WSIS, спрямованих на впорядкування відносин та організацію узгоджених дій у бібліотечній галузі. Висвітлено історію формування системи забезпечення користувачів іноземними електронними журнальними документами.

14. Лоцинська Н. В. Нормативно-правова база розвитку бібліотечних електронних ресурсів в Україні / Наталія Василівна Лоцинська // Бібліотечний Меркурій. – Одеса, 2024. – Вип. 1 (31). – С. 147-157. – Бібліогр.: с. 155-156 (16 назв).

Викладено суть основних нормативно-правових актів, виданих за роки незалежності України, які прямо чи опосередковано стосуються застосування електронних ресурсів у роботі бібліотек. Досліджено їх роль і значення у законодавстві України. Встановлено, які з них покликані вдосконалити роботу бібліотек, спростити користувачам доступ до інформації, незалежно від часу і місця, полегшити працю бібліотекаря завдяки активному впровадженню цифрових технологій. Розкрито їх потенціал у бібліотечній справі майбутнього.

15. Мартиненко Я. Ю. Нормативно-правові аспекти використання хмарних технологій у бібліотеках України / Я. Ю. Мартиненко // Вісник Харківської державної академії культури. – Харків, 2024. – Вип. 65. – С. 96-111. – Бібліогр.: с. 106-109 (36 назв).

Статтю присвячено проблемі нормативно-правового врегулювання використання хмарних технологій в українських бібліотеках. Проаналізовано сучасний стан нормативно-правової бази та нормативно-правові акти України, що регулюють відносини стосовно використання хмарних технологій в українських соціально-комунікаційних інституціях. Проаналізовано окремі нормативні акти, які регулюють правові відносини у сфері інформації, інформаційно-бібліотечної діяльності, цифровізації та цифрової трансформації українського суспільства, упровадження хмарних послуг.

Доведено важливість нормативно-правового врегулювання впровадження хмарних технологій у бібліотечно-інформаційну діяльність.

16. Пінчук Ю. Новий закон про авторське право в Україні. Що в ньому стосується бібліотек? / Юлія Пінчук // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – Київ, 2024. – №2 (36). – С. 2-4. – Бібліогр.: с. 4 (3 назви).

Розкрито основні аспекти вдосконалення законодавства у сфері авторських та суміжних прав, сучасні практики правозастосування, які існують в Україні та за кордоном, досвід роботи Чернігівської обласної бібліотеки для дітей з цієї теми.

Організація і управління в бібліотечній справі

17. Вернік Ю. Організаційно-управлінські особливості діяльності віртуальної наукової біографічної лабораторії / Юлія Вернік // Бібліотечний вісник. – Київ, 2024. – № 2. – С. 72-86. – Бібліогр.: с. 83-84 (21 назва).

Представлено рекомендації для оптимізації роботи віртуальних наукових груп із метою підвищення ефективності проведення досліджень та спільних наукових проєктів, включно зі стратегіями керування, використанням спеціалізованих наукових платформ та інструментів для гнучкого управління проєктами та сприяння інноваційному потенціалу науковців у віртуальному середовищі.

18. Вовк Н. Роль івент-менеджменту як бібліотечної інновації в підвищенні привабливості публічних бібліотек: аналіз тенденцій та успішних практик / Наталія Вовк // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2024. – №7 (336). – С. 32-38. – Бібліогр.: с. 36-37 (16 назв).

Досліджено зміни у діяльності бібліотек у цифрову епоху з акцентом на впровадженні івент-менеджменту як ключового інструменту адаптації бібліотек до нових умов та підвищення їхньої привабливості. Подано огляд цих змін, наголошено на потребі адаптації бібліотек до нових умов і залучення різноманітних інструментів, серед яких івент-менеджмент посідає одне з найвагоміших місць. Розглянуто роль цифрових технологій у вдосконаленні івент-менеджменту.

19. Охріменко Г. Основні напрями та інструменти інформаційної та аналітичної культури сучасного менеджера соціокультурної діяльності бібліотечних установ в Україні: компетентнісний підхід / Ганна Охріменко // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – 2024. – Вип. 70. – С. 233-244. – Бібліогр.: с. 241-242 (13 назв).

Подано характеристику ролей менеджера соціокультурної діяльності бібліотечних установ в Україні під призмою компетентнісного підходу. Базова особливість менеджменту у сфері культури полягає в тому, що забезпечення ресурсами відбувається на основі залучення інтересів різних соціальних інститутів: спонсорів, інвесторів, благодійних організацій та інших донорів. Сучасний менеджер у сфері культури повинен відповідати своїй ролі, залежно від позиції в ієрархічній піраміді, шляхом прийняття стратегічних, управлінських чи операційних рішень. Водночас необхідно володіти аналітичними та комунікативними навичками для налагодження спілкування з працівниками й громадськістю, а також для отримання та передання інформаційних даних у функціонуванні організації.

20. Чжилян Го Цифрова трансформація системи управління науково-технічною інформацією в китайських університетах / Го Чжилян // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2024. – №5 (334). – С. 49-52.

Розглянуто особливості системи управління науково-технічною інформацією в китайських університетах як ресурсною базою генерування інновацій та екстракції нових знань і доведено її важливість. Запропоновано концептуальну модель цифрової трансформації, окреслено чинники, що впливають на її успішне впровадження, серед яких: цифрове управління, цифрові послуги й цифрові інновації.

Бібліотечний маркетинг. Бібліотечні кадри

21. Бачинська Н. Теоретична і практична складові освітньої компоненти «Менеджмент інформаційної, бібліотечної та архівної діяльності» у формуванні компетентностей майбутніх менеджерів галузі / Надія Бачинська // Український

журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук. – Київ, 2024. – Вип.13. – С. 132-144. – Бібліогр.: с. 139-141 (24 назви).

Досліджено теоретичні і практичні складові освітньої компоненти «Менеджмент інформаційної, бібліотечної та архівної діяльності» у формуванні загальних і спеціальних компетентностей у здобувачів освітнього рівня магістр спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа». Обґрунтовано взаємозв'язок теоретичної і практичної складових освітньої компоненти «Менеджмент інформаційної, бібліотечної та архівної діяльності» при формуванні загальних і спеціальних компетентностей здобувачів освітнього рівня магістр як майбутніх менеджерів галузі.

22. Воробець В. Володіння бібліотекарями іноземними мовами – комунікативний виклик сучасного світу / Вікторія Воробець // Бібліотечна планета. – Київ, 2024. – №2 (104). – С. 21-24. – Бібліогр.: с. 24 (5 назв). –

Зосереджено увагу бібліотечних кадрів Наукової бібліотеки ДВНЗ «Ужгородський національний університет», адже вдосконалення та запровадження в роботу сучасних інформаційних технологій вимагають від бібліотек нові реалії. У структурі бібліотеки є підрозділи, які спеціалізуються на обслуговуванні іноземних студентів. Зазначено, що знання мов для працівників будь-якої бібліотеки вкрай необхідне при створенні електронного каталогу іноземних книг, написанні розширеної анотації до твору, доступі до джерел іноземної літератури та наукометричних баз даних. Отже, знання іноземних мов – це шлях до успіху в сучасному світі.

23. Мартиненко Я. Підготовка фахівців бібліотечно-інформаційної сфери України до впровадження хмарних технологій / Ярослав Мартиненко // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2024. – №9 (338). – С. 24-34. – Бібліогр.: с. 31-32 (36 назв).

Статтю присвячено проблемі підготовки фахівців бібліотечно-інформаційної сфери до роботи в умовах її цифрової трансформації. Зазначено, що суттєві зміни бібліотечно-інформаційної діяльності потребують від бібліотечних працівників виконання нових професійних завдань

і набуття нових компетентностей, пов'язаних із трансформацією сервісної функції бібліотеки, зумовленою застосуванням сучасних інформаційних технологій, зокрема хмарних обчислень. Узагальнено компетентності, необхідні фахівцям бібліотечно-інформаційної сфери для успішної роботи у хмарних середовищах, серед яких: знання сутності бібліотечно-інформаційної діяльності; розуміння роботи хмарних технологій і здатність їх ефективно використовувати; вміння здійснювати продуктивну комунікацію щодо надання бібліотечних послуг із використанням хмарних технологій; здатність визначати й аналізувати потреби користувачів бібліотеки та оптимальні можливості їх забезпечення завдяки наданню бібліотечних послуг із використанням хмарних технологій; цифрова грамотність та цифрові компетентності.

24. Мельник М. Роль заходів з підвищення кваліфікації у професійному зростанні бібліотечних фахівців / Майя Мельник // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – Київ, 2024. – №3 (37). – С. 36-39. – Бібліогр.: с. 39 (8 назв).

Розглянуто важливість заходів з підвищення кваліфікації, висвітлено їх форми та представлено досвід підвищення кваліфікації співробітників Наукової бібліотеки імені Гордія Палія Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова та методичного об'єднання бібліотек ЗВО м. Вінниця.

25. Петрова І. Підготовка фахівців з інформаційної та бібліотечної справи в університетах Польщі (досвід перших десятиліть ХХІ ст.) / Ірина Петрова, Євген Горб // Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук. – Київ, 2024. – Вип.13. – С. 157-172. – Бібліогр.: с. 165-167 (40 назв).

З'ясовано, що у Польщі процес трансформації підготовки фахівців інформаційно-бібліотечного профілю відповідно до запитів сучасного інформаційного суспільства ще не завершено. Продовжено наукові дискусії щодо оптимізації номенклатури напрямів, за якими здійснюється навчання в університетах, розглянуто варіанти створення спеціальностей

міждисциплінарного характеру, частина яких вже не один рік тестується в окремих закладах вищої освіти.

Історія бібліотечної справи та бібліотекознавства

26. Береза О. Хирівський єзуїтський колегіум та його бібліотека (на прикладі фонду відділу європейської книги XIX-XX ст. Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника) / Оксана Береза // Записки Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника. – Львів, 2023. – Вип. 15 (31). – С. 261-278. – Бібліогр.: с. 273-275 (24 назви). –

Висвітлено історію становлення Хирівського єзуїтського колегіуму – освітньо-виховного закладу, який належав до найкращих та найпрестижніших Колегіумів такого типу у XIX – середині XX ст. на теренах Східної Європи: від його створення у 1883 році і до ліквідації у вересні 1939 року, в часі Другої світової війни. Розглянуто етапи формування його навчальної бібліотеки та її долю в контексті перебігу різних подій в історії цієї виховної інституції.

27. Кушнарєнко Н. “Вісник Харківської державної академії культури”: 25 років успішного служіння науці / Наталя Кушнарєнко, Алла Соляник // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2024. – №8 (337). – С. 8-16. – Бібліогр.: с. 15-16 (13 назв).

Розглянуто еволюцію становлення та розвитку фахового збірника наукових праць “Вісник Харківської державної академії культури” в контексті формування системи бібліотечної періодики України. Окреслено головні стратегії інноваційного функціонування збірника в умовах сучасного цифрового суспільства. Виявлено й проаналізовано семантичні (проблемно-тематичні) пріоритети публікацій, їхню видову, хронологічну, авторську, географічно-просторову, фірмову й інші структури.

28. Новальська Т. Публічні бібліотеки як інституції історичної пам’яті українського народу / Тетяна Новальська, Неля Бойчук // Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук. – Київ, 2024. – Вип.13. – С. 222-232. – Бібліогр.: с. 229-230 (16 назв).

Презентовано діяльність українських публічних бібліотек як інституцій національної та історичної пам'яті нашого народу. Аргументовано, що в умовах воєнного стану в Україні бібліотечний інститут гідно розбудовує свою діяльність на благо українського народу.

29. Осіпова Г. До 205-річчя бібліотеки Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя / Галина Осіпова // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – Київ, 2024. – №3 (37). – С. 50-57. – Бібліогр.: с. 56-57 (52 назви).

Висвітлено історичний аспект введення посади бібліотекаря у книгозбірні Ніжинської вищої школи, починаючи від заснування Гімназії вищих наук князя Безбородька (1820) до реформування Історико-філологічного інституту (1920). Розглянуто роль учених вишу в становленні бібліотеки залежно від змін, структури та статусу навчального закладу.

30. Петренко Н. Бібліотека в прифронтовому регіоні: історії інформаційного спротиву / Наталя Петренко, Ірина Карнаух // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – Київ, 2024. – №3 (37). – С. 2-5. – Бібліогр.: с. 5 (4 назви).

Статтю підготовлено за матеріалами доповіді на міжнародному симпозиумі «Stories of Information Resistance: Ukrainian Libraries in the Warfront» / «Історії інформаційного спротиву: українські бібліотеки на лінії фронту» (15 квітня 2024 р.). Організатор онлайн-заходу – SJSU iSchool / Школа інформації Державного університету Сан-Хосе (США).

31. Тітова Н. Дніпропетровська ОУНБ: в об'єктиві трьох століть / Надія Тітова // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – Київ, 2024. – №3 (37). – С. 58-61.

Статтю присвячено 190-річчю з дня заснування Дніпропетровської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Первоучителів слов'янських Кирила і Мефодія. Описано основні історичні етапи розвитку однієї із найстаріших бібліотек України.

32. Ферштей В. Бібліотека Наукового товариства імені Шевченка – перша національна наукова бібліотека України: перервана історія... / Василь Ферштей

// Записки Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника. – Львів, 2023. – Вип. 15 (31). – С. 3-12. – Бібліогр.: с. 10-11 (13 назв). –

Висвітлено історію розвитку та функціонування НТШ, як потужного прояву боротьби української наукової еліти за утвердження національної самосвідомості. Досліджено, що цьогогоріч минає 150 років від часу заснування Наукового товариства ім. Т. Шевченка.

33. Шуварик М. Бібліотека Наукового товариства імені Шевченка у Львові: міжнародні відносини, книгообмін / Марта Шуварик // Записки Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника. – Львів, 2023. – Вип. 15 (31). – С. 198-214. – Бібліогр.: с. 210-211 (22 назви). –

Досліджено діяльність Бібліотеки НТШ у Львові, яка посідала третє місце серед львівських книгозбірень і мала найбільшу систематизовану колекцію україніки у світі. Акцентовано три джерела надходження книг до Бібліотеки: дари відомих діячів, зокрема В. Антоновича, О. Барвінського, О. Бородея, Б. Заклинського, І. Франка, Ю. Целевича та інших, обмін з іноземними науковими установами та купівля в книгарнях і антикварнях.

34. Яценко Н. Бібліотека – центр зарубіжної культури м. Запоріжжя / Наталія Яценко // Бібліотечна планета. – Київ, 2024. – №2 (104). – С. 11-15.

Висвітлено історію, напрями, міжнародне партнерство та розвиток відділу документів іноземними мовами Запорізької ОУНБ. Створений більше ніж 50 років тому відділ перетворився на багатofункціональний простір, комфортне місце для зустрічей, розвитку, відпочинку і спілкування.

Видатні діячі бібліотечної справи

35. Дроздовська О. Іван Паславський (1896-1947): колізії біографії, редакторська і журналістська діяльність / Олеся Дроздовська // Пресознавство. – Львів, 2023. – Вип. 3. – С. 103-126. – Бібліогр.: с. 119-122 (52 назви). –

Зосереджено увагу на вивченні його співпраці з українськими часописами, які у 20–30-х рр. ХХ ст. виходили у Харбіні. Уточнено окремі епізоди життєвого шляху І. Паславського. Акцентовано ті фрагменти біографії,

які потребують подальшого вивчення. Досліджено участь у заснуванні, видаванні й редагуванні таких пресових видань, як: «Далекий Схід» (1925–1926), «Маньджурський Вістник» (1932–1937), «Українське Життя» (1925), «Українські “Листи з Далекого Сходу”» (1932).

36. Кушнарєнко Н. Видатна постать української бібліотечної освітньо-наукової школи (до ювілею Алли Анатоліївни Соляник) / Наталя Кушнарєнко, Тетяна Новальська // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2024. – №5 (334). – С. 43-48. – Бібліогр.: с. 48 (15 назв).

Статтю присвячено до 60-річчя з нагоди ювілею докторки педагогічних наук, професорки, професорки кафедри цифрових комунікацій та інформаційних технологій, проректорки з наукової роботи Харківської державної академії культури (ХДАК), авторитетної в Україні та за кордоном талановитої вченої, педагогині, організаторки якісної підготовки нового покоління бібліотечно-інформаційних фахівців, наукових і науково-педагогічних кадрів – Алли Анатоліївни Соляник. Алла Анатоліївна — надзвичайно обдарована особистість. Вона гармонійно поєднує видатні вроджені здібності та набуті впродовж життя високі індивідуальні й професійні ціннісні якості, системно синхронізовані в науковій, педагогічній, управлінській та інших видах діяльності. За високі досягнення А. Соляник неодноразово відзначали нагородами. У 2006 р. учену нагороджено Почесною грамотою Харківської обласної адміністрації та дипломом обласного конкурсу "Вища школа Харківщини — кращі імена" в номінації "Кращий науковець"; у 2019 р. — у номінації "Кращий декан" тощо. Нині вчена перебуває в розквіті своїх численних талантів, творчих сил, креативних напрацювань, інноваційних ідей і задумів.

37. Кушнарєнко Н. Репутаційна представниця київської бібліотечної освітньо-наукової школи (до ювілею Віри Вікторівни Загуменної) / Наталя Кушнарєнко, Алла Соляник // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2024. – №6 (335). – С. 49-52. – Бібліогр.: с. 52 (21 назва).

Статтю присвячено до 70-річчя з нагоди ювілею одної з провідних фахівчинь у галузі українського бібліографознавства та бібліотекознавства, організаторки вищої бібліотечно-інформаційної освіти, активної учасниці громадського бібліотечного руху в Україні, кандидатки педагогічних наук, професорки, професорки кафедри арт-менеджменту та інвент-технологій Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв, заслуженого працівника культури України – Віри Вікторівни Загуменної. Віра Вікторівна — продуктивна вчена, у її науковому доробку — понад 150 ґрунтовних наукових і науково-методичних праць. Як справжній науковець В. Загуменна широко оприлюднює власні здобутки в студентській аудиторії та на численних міжнародних і всеукраїнських наукових конференціях. Як талановита вчена й педагогиня Віра Вікторівна успішно фундує власну наукову школу, залучаючи до її складу молодих науковців з-поміж обдарованих студентів й аспірантів. Сьогодні В. Загуменна плідно й натхненно працює професоркою кафедри арт-менеджменту та інвент-технологій Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв, відзначена багатьма нагородами, головною з яких є Указ Президента України, про надання почесного звання "Заслужений працівник культури України" за вагомий особистий внесок у розвиток української культури і мистецтва, підготовку висококваліфікованих кадрів (2008).

38. Рибчинська Н. Бібліотечно-бібліографічна діяльність Володимира Дорошенка в Науковому товаристві імені Шевченка у Львові / Наталія Рибчинська // Записки Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника. – Львів, 2023. – Вип. 15 (31). – С. 215-247. – Бібліогр.: с. 235-240 (68 назв). –

Висвітлено бібліотечну і бібліографічну діяльність відомого українського бібліографа ХХ ст. Володимира Дорошенка в Науковому товаристві імені Шевченка у Львові. Відображено його участь у функціонуванні та розбудові книгозбірні Товариства і розкрито роль в обґрунтуванні її значення як національної бібліотеки, наукової книгозбірні та архіву українського друку.

39. Сенченко М. “Книга має свою долю”: до 150-річчя від дня народження українського бібліографа Богдана Боднарського / Микола Сенченко // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2024. – №6 (335). – С. 3-4.

Охарактеризовано вислів "книга має свою долю", який відповідає долі Книжкової палати України (КПУ), яка була створена 105 років тому в Києві, розвивалася в Харкові та продовжує працювати у столиці в умовах тотального недофінансування. Одним із видатних українських книгознавців, бібліографознавців, організаторів бібліотечної справи є Богдан Степанович Боднарський. Значення його наукового доробку виходить далеко за межі суто бібліографії та охоплює весь комплекс наук про книгу. Бібліографознавство, бібліотекознавство, книгознавство — у цих галузях Б. Боднарський здобув репутацію висококваліфікованого фахівця, виняткового знавця, відданого працівника, а також талановитого педагога, який виховав не одне покоління бібліотекарів. Б. Боднарський був автором, укладачем, редактором понад 200 бібліографічних, наукових, науково-методичних і науково-популярних видань і статей.

40. Сенченко Н. До 950-річчя преставлення преподобного Феодосія Печерського / Наталія Сенченко // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2024. – №4 (333). – С. 45-52. – Бібліогр.: с. 52 (3 назви).

Висвітлено життєвий шлях одного із засновників Києво-Печерської лаври — преподобного Феодосія Печерського. Увагу зосереджено на періоді чернечого життя подвижника, його аскетичних подвигах, відданості духовному служінню, активній громадянській позиції у складні історичні періоди.

41. Сєдих В. Шлях до вершин: до ювілею професорки А. А. Соляник / Віктор Сєдих, Наталя Коржик // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – Київ, 2024. – №2 (36). – С. 58-62. – Бібліогр.: с. 62 (11 назв).

Статтю присвячено професійним та науковим здобуткам докторки педагогічних наук, професорки, проректорки з наукової роботи Харківської державної академії культури Аллі Анатоліївни Соляник з нагоди ювілею.

Міжнародне співробітництво

42. Беспала Г. Бібліотеки і демократія: кейс бібліотек Німеччини / Галина Беспала // Бібліотечний вісник. – Київ, 2024. – № 2. – С. 32-43. – Бібліогр.: с. 42 (13 назв).

Досліджено діяльність бібліотек Федеративної Республіки Німеччини та їх роль у контексті формування та розвитку демократичного суспільства, проаналізовано, як вони беруть на себе цю місію та реалізують через свої послуги. Висвітлено як бібліотечна справа в Німеччині стає не лише складовою економічного розвитку країни, але й гармонійно вписується у політичний, технологічний, безпековий та комунікаційний контексти суспільства.

43. Бойко О. Р. Електронний документ: вітчизняний та міжнародний досвід зберігання інформації / О. Р. Бойко // Вісник Харківської державної академії культури. – Харків, 2024. – Вип. 65. – С. 25-36. – Бібліогр.: с. 34-35 (11 назв).

Досліджено роль електронної документації як форми зберігання інформації, основується на вітчизняному та міжнародному досвіді. Висвітлено різні типи електронних документів та їх особливості зберігання. Технологічні інновації за процесом створення й обробки електронних документів вивчаються поряд із заходами забезпечення інформаційної безпеки та конфіденційності.

44. Дем'янюк Л. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського та Національна бібліотека Республіки Молдова: основні аспекти міжнародного співробітництва / Людмила Дем'янюк, Маріана Кіріаков, Олена Вихристюк // Бібліотечний вісник. – Київ, 2024. – № 2. – С. 98-108. –

Висвітлено досвід міжнародного наукового співробітництва між Національною бібліотекою України імені В. І. Вернадського і Національною бібліотекою Республіки Молдова. Розкрито основні аспекти науково-інформаційної двосторонньої співпраці між провідними книгозбірнями, охарактеризовано місце такої взаємодії у системі міжнародних відносин Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. Розкрито

перспективи подальшого поглиблення двосторонніх професійних відносин, визначено пріоритетні шляхи їх удосконалення.

45. Мильченко Л. Експорт книжкової продукції, міжнародні виставки, популяризація мови та літератури — чинники підвищення іміджу Королівства Іспанія на світовій арені / Лариса Мильченко // Вісник Книжкової палати. — Київ, 2024. — №9 (338). — С. 47-52.

Досліджено чинники, які впливають на формування позитивного іміджу Іспанії на світовій арені й дають змогу державі успішно економічно розвиватися, проводити потужну зовнішню політику та впливати на міжнародні процеси. Основним напрямом дослідження є експорт книжкової продукції Іспанії до країн світу, участь у міжнародних книжкових ярмарках і заходах із популяризації іспанської мови та культури у світі.

46. Остапчук В. Роль електронних документів під час формування фондів особового походження: закордонний досвід / Валерія Остапчук // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. — 2024. — Вип. 70. — С. 427-440. — Бібліогр.: с. 435-439 (49 назв).

Виконано аналіз праць зарубіжних дослідників з метою систематизації їхнього досвіду при формуванні фондів особового походження у цифровій формі. Розглянуто міждисциплінарний підхід до цієї проблеми та визначено основні напрями щодо її вирішення, які полягають у розробці індивідуальних практик електронного архівування з урахуванням факторів, що впливають на їх формування, застосуванні принципів персонального інформаційного менеджменту щодо питань визначення цінності й порядку довгострокового зберігання електронних документів особового походження.

47. Палічук К. Міжнародний досвід і стандарти впровадження інноваційних технологій у документаційне забезпечення в Україні / Катерина Палічук // Вісник Книжкової палати. — Київ, 2024. — №8 (337). — С. 41-45. — Бібліогр.: с. 44 (7 назв).

Розглянуто міжнародний досвід застосування стандартів, які регулюють норми впровадження інноваційних технологій у процеси управління

документацією, що суттєво впливає на ефективність діяльності організації й сприяє подальшому розвитку інформаційного середовища. Наголошено, що автоматизація документообігу та впровадження систем електронного документообігу є важливими елементами практичного застосування міжнародних стандартів для розроблення стратегій, адаптованих до місцевих вимог.

48. Сербін О. Аспекти міжнародної діяльності Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого / Олег Сербін // Бібліотечна планета. – Київ, 2024. – №2 (104). – С. 4-6.

Висвітлено один із найважливіших напрямів роботи бібліотеки, а саме міжнародна діяльність, завдяки якому суттєво підвищується роль у реалізації заходів культурної дипломатії, культурної політики та у взаємодії з міжнародними партнерами. Розвиток міжнародної діяльності протягом багатьох років сприяє інтеграції закладу. Активна співпраця на міжнародному рівні дає змогу бібліотеці долати виклики воєнного часу, зокрема, щодо збереження культурної спадщини, яка перебуває під постійною загрозою, а багато цінних матеріалів втрачено назавжди або пошкоджено внаслідок російської агресії.

49. Юхневич Л. Клайпедська бібліотека – тримаємо стрій, наближаємо Перемогу / Лаура Юхневич, Лариса Сидоренко // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – Київ, 2024. – №2 (36). – С. 33-34.

Представлено діяльність Клайпедської обласної публічної бібліотеки імені Єви Сімонайтіті (Республіка Литва) щодо організації заходів на підтримку української громади, що у наслідок війни наразі проживає у Клайпеді, а також досвід співпраці з Всеукраїнською громадською організацією Українська бібліотечна асоціація.

Бібліотечна система України. Окремі бібліотеки

50. Білута Н. Бібліотека Іваничука в умовах російсько-української війни: книгозбірня і книготворець / Наталя Білута // Бібліотечна планета. – Київ, 2024. – №3 (105). – С. 20-22.

Висвітлено функцію книгозберігання, яка вже перетворилася на центри просвітництва, подієвості та сучасних технологій. А повномасштабне вторгнення в Україну виявило ще не менш важливі їх можливості – бути шелтерами, осередками волонтерства та суспільного єднання. Так в бібліотеці представлено різні види діяльності, зокрема: проекти, виїзні заходи, міні презентації антологій.

51. Ісаєва О. Персоніфікація інформації в інфраструктурі знань – сучасний орієнтир авторитетної роботи у Національній бібліотеці України мені В. І. Вернадського / Ольга Ісаєва, Марина Дорош, Тетяна Власова // *Бібліотечний вісник*. – Київ, 2024. – № 2. – С. 3-11. – Бібліогр.: с. 9 (10 назв).

Досліджено індивідуального автора «ІА» як об'єкта авторитетної роботи з зазначенням проблеми узгодження методики формулювання уніфікованих точок доступу як в авторитетних, так і в бібліографічних записах для розширення пошукових можливостей наукової інформації.

52. Літашова А. Мандрівна бібліотека: досвід виживання і життя Луганської обласної універсальної наукової бібліотеки / Анастасія Літашова // *Бібліотечний форум: історія, теорія і практика*. – Київ, 2024. – №2 (36). – С. 28-29.

Висвітлено діяльність Луганської обласної універсальної наукової бібліотеки під час її евакуації у 2014 році до м. Старобільська та вимушену релокацію у 2022 році до м. Черкаси під час повномасштабного вторгнення ворога на нашу землю. Розкрито концепт «Мандрівної бібліотеки», який сьогодні втілюється в життя колективом книгозбірні.

53. Мудроха В. Інноваційний розвиток бібліотеки: проєктні рішення та грантові програми / Валентина Мудроха // *Вісник Книжкової палати*. – Київ, 2024. – №5 (334). – С. 18-24. – Бібліогр.: с. 23 (6 назв).

Висвітлено досвід участі Львівської національної наукової бібліотеки України ім. В. Стефаника у програмі "Велика реставрація" національного проєкту "Велике будівництво" (2021), а також у грантовій програмі "Культурна спадщина" від Українського культурного фонду (2023; 2024).

Залучення в межах грантових проєктів додаткових коштів і закупівля обладнання дало змогу ЛННБ України ім. В. Стефаніка не тільки полішити матеріально-технічну базу, а й зреалізувати більше творчих і креативних проєктів.

54. Туровська Л. Електронний каталог періодичних видань у системі дистанційних послуг НБУВ / Леся Туровська, Роксана Крутова, Антоніна Стаховська // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2024. – №5 (334). – С. 33-38. – Бібліогр.: с. 37 (10 назв).

Упроваджено досвід створення та ведення ЕКПВ НБУВ, який сприятиме формуванню бібліографічно-пошукових систем, поліпшенню їхньої якості та ефективності використання, втіленню новітньої стратегії формування галузевого довідково-бібліографічного ресурсу, підвищенню рівня забезпечення науково-інформаційних потреб користувачів, що матиме вплив на інтенсивність розвитку в Україні наукової думки.

Основні напрями бібліотечної діяльності

55. Волошин Д. Особливості діяльності бібліотек у період COVID-19 / Дмитро Волошин // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – 2024. – Вип. 70. – С. 261-277. – Бібліогр.: с. 272-274 (18 назв).

Узагальнено цей досвід і його вплив на бібліотечну діяльність, зокрема порівняно з українськими та зарубіжними напрацюваннями. Шляхом аналізу наукових джерел було виявлено й систематизовано пріоритетні виклики, з якими зіштовхнулися бібліотеки в умовах пандемії COVID-19; проаналізовано нові напрями роботи, успішні кейси та інструменти, які використовували бібліотеки для адаптації до нових умов; здійснено порівняльний аналіз українського й зарубіжного досвіду адаптації бібліотек до пандемії, виокремлено спільні та відмінні риси; обґрунтовано перспективні напрями роботи бібліотек в умовах пост-пандемії.

56. Горовий В. Бібліотечні документально-ресурсні центри як важливі інформаційні установи в умовах міжнародного воєнного протистояння в Україні / Валерій Горовий // Наукові праці Національної бібліотеки України

імені В. І. Вернадського. – 2024. – Вип. 70. – С. 11-22. – Бібліогр.: с. 19-20 (14 назви).

Висвітлено пропозиції щодо розвитку якісно нових технологій, пов'язаних із формуванням електронного інформаційного ресурсу і його ефективного використання в складні історичні періоди, які наразі переживає суспільство, передусім оновлення бібліотечного законодавства, організація інтегрованого корпоративного ресурсу, залучення до аналітичної діяльності нових технологій квантового аналізу в психології, соціології тощо.

57. Іванова Н. Інформаційно-аналітична діяльність Національної юридичної бібліотеки НБУВ в умовах війни / Наталія Іванова // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – 2024. – Вип. 70. – С. 86-99. – Бібліогр.: с. 94-96 (19 назв).

Статтю присвячено розгляду та узагальненню тематики та форматів представлення результатів інформаційно-аналітичної діяльності Національної юридичної бібліотеки НБУВ, що формувалися та трансформувалися під впливом перебігу повномасштабної війни на території нашої країни в результаті агресії РФ проти України. Розкрито ключові напрями цієї діяльності, систематизовано дані щодо тематичного наповнення інформаційних проєктів НЮБ НБУВ, зокрема спеціалізованих бюлетенів із визначеної проблематики, що розробляються на базі моніторингу, акумуляції, аналітичної обробки та систематизації матеріалів документально-інформаційних ресурсів та соціальних медіа.

58. Кунанець Н. Е. Віртуальна реальність у бібліотеках: аналіз можливостей та викликів / Н. Е. Кунанець, Г. І. Липак, Д. Ю. Жолна // Вісник Харківської державної академії культури. – Харків, 2024. – Вип. 65. – С. 83-95. – Бібліогр.: с. 94 (9 назв).

Статтю присвячено дослідженню можливостей технологій віртуальної реальності в бібліотеках й аналізу перешкод на шляху їх запровадження. Розкрито поняття імерсивних технологій та їх видів; окреслено перспективні напрями використання цих технологій у діяльності сучасних бібліотек;

проаналізовано та структуровано проблеми запровадження технологій віртуальної реальності, представлено можливі способи їх мінімізації чи подолання.

59. Маранчак М. Перспективи застосування публічними бібліотеками України технологій штучного інтелекту / Микола Маранчак // Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук. – Київ, 2024. – Вип.13. – С. 61-71. – Бібліогр.: с. 68-69 (14 назв).

Проаналізовано потенціал моделей мовного прогнозування на основі нейронних мереж у практичну діяльність публічних бібліотек. За допомогою аналізу технологій ChatGPT 3.5, Gemini, Bing Chat та Grok і їх використання у бібліотечній сфері визначено основні потенційні можливості взаємодії працівників інформаційних закладів із цими технологіями. Зокрема, інтеграція функцій ChatGPT через API в систему публічних бібліотек дозволить оптимізувати пошук інформації в базі та можливості зворотного зв'язку з користувачами бібліотек.

60. Матвійчук Л. Соціокультурна діяльність наукових бібліотек НАН України: історіографічний аспект / Лариса Матвійчук // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – 2024. – Вип. 70. – С. 194-214. – Бібліогр.: с. 206-209 (35 назв).

Проведено аналіз висвітлення в українському історіографічному дискурсі проблематики соціокультурної діяльності бібліотечних установ у системі Національної академії наук України. Використання методів бібліографічного пошуку разом із системним узагальненням й аналітико-синтетичним опрацюванням документів дало можливість виявити широкий комплекс джерел з проблеми. Коло наукових праць із проблематики цієї статті за методикою історіографічного аналізу було об'єднано в декілька груп відповідно до напрямів роботи бібліотечних установ. Особливістю соціокультурної діяльності академічних наукових бібліотек України виступає її наукоємність, інноваційність підходів з використанням сучасних

інформаційно-комунікаційних технологій з поєднанням різних мультикультурних і полідисциплінарних засад.

61. Саган М. Виставкова робота книгозбірні: традиції та новації (на прикладі Львівської національної наукової бібліотеки України імені Василя Стефаника) / Мар'яна Саган // *Культурно-мистецькі ескізи.* – Львів, 2024. – Вип. 6. – С. 23-30.

Представлено досвід організації та проведення виставок у Львівській національній науковій бібліотеці України імені Василя Стефаника. Розглянуто традиційні та інноваційні методи створення виставкових експозицій.

Встановлено, що виставкова діяльність бібліотеки спрямована на наукове дослідження та розкриття унікальних, цінних і рідкісних колекцій книгозбірні, а також є важливим інструментом їх представлення у науковому середовищі.

62. Сагетдінова Н. Екскурсія як дієва форма бібліотечно-інформаційної діяльності наукової бібліотеки / Наталія Сагетдінова // *Бібліотечний форум: історія, теорія і практика.* – Київ, 2024. – №3 (37). – С. 19-22. – Бібліогр.: с. 22 (4 назви).

Проаналізовано досвід організації тематичних екскурсій з використанням стародрукованих та рукописних документів (або їх копій) у залі картографічних видань як дієву форму бібліотечно-інформаційного обслуговування користувачів Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського.

63. Сербін О. Соціокультурна діяльність – один із пріоритетів Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого / Олег Сербін // *Бібліотечна планета.* – Київ, 2024. – №3 (105). – С. 4-6.

Засвідчено, що соціокультурну роботу НБУ ім. Ярослава Мудрого спрямовано на популяризацію різнобарвного світу українського національного надбання, розвиток і підтримку культури й освіти шляхом упровадження соціально значущих тематичних проєктів, проведення просвітницьких заходів. Упродовж років бібліотека зібрано широке коло прихильників і серед цього

такі проєкти, як: «Артгалерея», «Шевченкознавчі студії», «Музична вітальня», тощо.

64. Тумасова К. Робота бібліотек Покровської громади в умовах воєнного стану: пріоритети діяльності / Кристина Тумасова // Бібліотечна планета. – Київ, 2024. – №2 (104). – С. 4-6.

Висвітлено діяльність бібліотек Покровської громади Донецької області, які з перших днів повномасштабного вторгнення зазнають постійних обстрілів. Але попри це під таким гаслом, як «Читаймо – і перемагаймо!» бібліотеки працюють у період війни. Бібліотечні фахівці проводять різні заходи, спрямовані на підтримку згуртування, психологічного розвантаження дітей і дорослих. Це, зокрема, творчі зустрічі з літераторами, виставки робіт художників і фотохудожників, майстрів декоративно-прикладного мистецтва тощо. Бібліотеки Покровської громади також беруть участь у пілотному проєкті «Польська поліція в Україні» та отримали добірки книжок польських письменників в українському перекладі. Війна, на жаль, триває, але життя не зупиняється, і сьогодні бібліотечні колективи Покровської громади, мають багато ідей, планів, а головне – бажання працювати, створюють умови для того, щоб ворог зрозумів, що нас він не злякає й не здолає.

65. Шевченко О. Культурна спадщина регіону: від покоління до покоління / Оксана Шевченко // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – Київ, 2024. – №3 (37). – С. 33-35.

Представлено досвід роботи Дніпропетровської обласної універсальної наукової бібліотеки імені Первоучителів слов'янських Кирила і Мефодія з реалізації соціокультурного проєкту, направлено на збереження культурної спадщини України.

66. Шевченко О. Якісний контент, час і просування: як популяризувати подкасти в бібліотеці / Оксана Шевченко // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – Київ, 2024. – №2 (36). – С. 14-15.

Представлено досвід роботи Дніпропетровської обласної універсальної наукової бібліотеки імені Первоучителів слов'янських Кирила і Мефодія з

просування тематичних аудіоподкастів, які роблять пізнання легким та доступним, а навчання – цікавим та захопливим.

67. Шекера П. Ретроспективна каталогізація періодичних видань Національної академії наук України 1918–1930 рр. із фондів Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського / Петро Шекера, Олена Косенко // *Бібліотечний вісник*. – Київ, 2024. – № 2. – С. 44-58. – Бібліогр.: с. 56-57 (11 назв).

Висвітлено особливості аналізу ретроспективного масиву академічної періодики та збірників 1918–1930 рр. зі збережень Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. Обґрунтовано важливість здійснення рекаталогізації ретроспективної частини періодики Національної академії наук України з фондів Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. Розкрито чинники, що визначають особливості процесу рекаталогізації академічної періодики в сучасних умовах, вимоги до формування бази даних ретроспективної частини видань, бібліографічних записів та описів.

68. Щербина І. Діяльність бібліотек Солом'янки з популяризації читання та її ефективність / Іванна Щербина // *Бібліотечна планета*. – Київ, 2024. – №3 (105). – С. 22-24.

Представлено роботу 17-ти публічних бібліотек Солом'янського району м. Києва. Так, Бібліотеки Солом'янки насамперед розглядають проблему читання, його популяризації. Враховуючи нові умови, бібліотеки ще в доковідні часи зосередилися на тому, щоби проблему читання перевести у статус питання, що має суспільний резонанс.

Формування бібліотечних фондів

69. Божук Л. Фонд цінних та рідкісних видань бібліотек авіаційних університетів України / Людмила Божук, Тетяна Курченко // *Вісник Книжкової палати*. – Київ, 2024. – №4 (333). – С. 33-39. – Бібліогр.: с. 37-38 (13 назв).

Проаналізовано й узагальнено особливості формування фондів цінних та рідкісних видань у бібліотеках вітчизняних закладів вищої освіти, що готують

фахівців для цивільної авіації. Досліджено колекції цінних та рідкісних видань, зосереджених у бібліотеках ЗВО авіаційного профілю: Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут", Національного авіаційного університету, Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського".

70. Бутко Л. В. Історія поповнення бібліотечного фонду бібліотеки Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського в екслібрисах і штемпелях / Л. В. Бутко, О. В. Швець, С. А. Федоренко // Вісник Харківської державної академії культури. – Харків, 2024. – Вип. 65. – С. 158-172. – Бібліогр.: с. 168-170 (29 назв).

Статтю присвячено з'ясуванню історії поповнення бібліотечного фонду бібліотеки Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського (КрНУ). Автори доводять, що екслібриси і штемпелі як провінієнції є важливим історичним джерелом в аспекті з'ясування процесу формування бібліотечних фондів університетських бібліотек, які як складова бібліотечної системи є основою демократичного суспільства. Як наслідок, дослідження будь-яких аспектів історії бібліотеки дозволяє з'ясувати підвалини формування цього інституту.

71. Ковтанюк Ю. Актуальні питання збереженості фондів архівів, бібліотек і музеїв як установ культури в умовах воєнного стану / Юрій Ковтанюк // Бібліотечний вісник. – Київ, 2024. – № 2. – С. 12-31. – Бібліогр.: с. 27-28 (29 назв).

Висвітлено проблемні питання збереженості фондів архівів, бібліотек і музеїв в умовах воєнного стану та порушено питання щодо визначення дієвих способів їх вирішення на підґрунті сучасних інформаційних технологій. Розкрито сучасні реалії щодо наявних загроз національному історико-культурного надбанню, зокрема як частки світового, в умовах воєнного стану, вирішення цих проблем із застосуванням інформаційних технологій та

унеможливлення або мінімізації ризиків щодо втрати цифрових даних архівами, бібліотеками і музеями.

72. Прохненко О. Ф. Використання новітніх інформаційних технологій у популяризації фондів наукової бібліотеки Ужгородського національного університету / Олена Федорівна Прохненко // Бібліотечний Меркурій. – Одеса, 2024. – Вип. 1 (31). – С. 158-167. – Бібліогр.: с. 165 (10 назв).

Розглянуто форми популяризації фондів книгозбірень із залученням сучасного інформативного простору мережі Інтернет. Дослідження спрямоване на вивчення практичного досвіду створення та застосування представлень віртуальних колекцій матеріалів про вчених Ужгородського національного університету та видатних постатей закарпатського краю, як одного з вагомих механізмів популяризації науки та культури. Поданий аналіз віртуальних книжкових виставок та відкритих лекцій базується на висвітленні матеріалів на сторінках соціальних мереж Facebook та YouTube.

73. Рибчинська Н. Дарчі написи на книгах як свідчення збагачення фондів книгозбірень та благодійництва / Наталія Рибчинська // Записки Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника. – Львів, 2022. – Вип. 14 (30). – С. 169-190. – Бібліогр.: с. 184-186 (26 назв). –

Розглянуто дарчі написи на книгах із фондів Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника, виявлені в процесі підготовки у відділі наукової бібліографії багатотомного бібліографічного покажчика «Українська книга в Галичині, на Буковині, Закарпатті, Волині та в еміграції, 1914-1939».

74. Туровська Л. Актуалізація універсального підсобного фонду Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського в контексті збройної агресії російської федерації проти України / Леся Туровська, Маріанна Гончаренко // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – Київ, 2024. – №2 (36). – С. 16-17. – Бібліогр.: с. 17 (5 назв).

Проаналізовано превентивні заходи щодо рекомлектування універсального підсобного фонду Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського.

Стародруки, рідкісні видання. Колекції, архіви

75. Гурбанська А. Популяризація епістолярної спадщини Володимира Винниченка в документно-комунікаційних установах України / Антоніна Гурбанська // Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук. – Київ, 2024. – Вип.13. – С. 74-83. – Бібліогр.: с. 81 (8 назв).

Вивчено стан та форми популяризації епістолярію В. Винниченка архівними, музейними і бібліотечними установами як інститутами соціальної пам'яті в час повномасштабного російського вторгнення в Україну.

76. Ільницька Л. Ювілейні видання 1930-х років інституцій Греко-католицької церкви в Галичині / Луїза Ільницька // Записки Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника. – Львів, 2022. – Вип. 14 (30). – С. 80-114. – Бібліогр.: с. 104-108 (53 назви). –

Висвітлено джерельну вартість ювілейних видань 1930-х років інституцій Греко-католицької церкви у Галичині як глибоких наукових досліджень у галузі гуманітарних наук.

77. Комариця М. Ювілейна Франкіана у галицькій міжвоєнній пресі / Мар'яна Комариця // Пресознавство. – Львів, 2023. – Вип. 2. – С. 134-162. – Бібліогр.: с. 156-158 (57 назв). –

Досліджено процес формування культу Івана Франка в Галичині в контексті міжвоєнних суспільно-політичних реалій. У фокусі аналізу – інтерпретаційні моделі, сформовані на основі різножанрових ювілейних публікацій з нагоди десяти- та двадцятиліття смерті Франка 1926 та 1936 років. У публікаціях виокремлено як чільні проблеми сутності культу, видання Франкових творів та форм зацікавлення ними масового читача, необхідності ґрунтовних біографічних студій, наукових розвідок про його художню, наукову та публіцистичну творчість, суспільно-політичну діяльність.

78. Кужель Л. Еміграційні календарі та альманахи 1930-х років із нагоди ювілеїв українських товариств / Любов Кужель // Записки Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника. – Львів, 2022. – Вип. 14 (30). – С. 115-146. – Бібліогр.: с. 137-141 (46 назв). –

Розглянуто еміграційні ювілейні календарі та альманахи допомогових організацій і релігійних установ 1930-х років у Канаді, США, Королівстві Югославії як історичне джерело. Розкрито їхній інформаційний потенціал, зокрема висвітлено діяльність українських товариств і релігійних установ.

79. Пірко М. Сторіччя «Русалки Дністрової» у тогочасному видавничому контексті / Марія Пірко // Записки Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника. – Львів, 2022. – Вип. 14 (30). – С. 147-168. – Бібліогр.: с. 162-164 (29 назв). –

Проаналізовано місце 100-річчя «Русалки Дністрової» – першого літературно-фольклорного збірника народною мовою на західноукраїнських землях – у видавничій практиці міжвоєнного періоду. Зроблено спробу з'ясувати вплив видання на культурний розвиток регіону, ідею соборності двох берегів Дніпра та формування національної свідомості українців упродовж століття.

80. Різун Н. Збірка клеписдр Бібліотеки Наукового товариства імені Шевченка у Львові / Назар Різун // Записки Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника. – Львів, 2023. – Вип. 15 (31). – С. 248-260. – Бібліогр.: с. 256-257 (17 назв). –

Розглянуто збірку клеписдр Бібліотеки Наукового товариства імені Шевченка у Львові, яка входить до «Колекції клеписдр XIX-XX ст.», що зберігається у відділі рукописів Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника (фонд №351). Простежено історію формування збірки, зокрема на колекційних матеріалах, які надійшли до БНШТ, з різних львівських установ, насамперед зі Ставропігійського інституту, та висвітлено її подальшу долю аж до надходження в рукописний фонд ЛННБ України ім. В. Стефаника; окреслено зміст і типи документів.

81. Якубова Т. Професор Віленського університету Міхал Пелка-Полінський: дослідження наукового доробку та книжкових знаків / Тетяна Якубова, Ярослав Матвіїшин // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2024. – №7 (336). – С. 44-52.

Досліджено книги професора Віленського університету М. Пелкі-Полінського з фонду бібліотеки Університету Св. Володимира, колекції "Бібліотека Волинського ліцею", фонду літератури польською мовою відділу бібліотечних зібрань та історичних колекцій Інституту книгознавства Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. Проаналізовано результати досліджень українських, польських і литовських учених, в яких містяться відомості щодо наукової діяльності М. Пелкі-Полінського.

Інформаційне обслуговування. Сучасні технології в обслуговуванні користувачів

82. Арсеєнко А. Штучний інтелект у сучасних умовах цифрової трансформації глобального суспільства / Анатолій Арсеєнко // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2024. – №8 (337). – С. 18-23. – Бібліогр.: с. 22-23 (22 назви).

Статтю присвячено дослідженню ролі штучного інтелекту (ШІ) у сучасних умовах цифрової трансформації багатих країн глобальної Півночі та бідних країн глобального Півдня. Особливу увагу приділено різним умовам цифрової революції в перших і других країнах. Ця розбіжність призводить до посилення наявної та появи нової цифрової нерівності між розвиненими країнами й країнами, що розвиваються.

83. Бондар Ю. Проєкт "Книжка за день" / Юрій Бондар, Юлія Романишин, Юлія Сливюк // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2024. – №6 (335). – С. 9-11. – Бібліогр.: с. 10 (6 назв).

Висвітлено задум та історію створення збірки есе "День після війни", зафіксованої представниками Національного реєстру рекордів України як досягнення в номінації "Мінімальний час написання та видання книги".

Унікальний проєкт було реалізовано студентами й викладачами Навчально-

наукового інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Майбутні журналісти, редактори, видавці, продюсери, фахівці з реклами та зв'язків із громадськістю під керівництвом наставників і з допомогою партнерів написали та виготовили наклад книжкового видання лише за 8 годин 39 хвилин, що є унікальним досягненням у видавничій справі не лише України, а й світу.

Організація електронних бібліотечних ресурсів

84. Величко С. Електронні ресурси бібліотеки Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця в умовах воєнного стану / Світлана Величко // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – Київ, 2024. – №3 (37). – С. 11-14. – Бібліогр.: с. 14 (11 назв).

Описано зовнішні електронні ресурси та ресурси власної генерації, засоби комунікації, які використовує та продукує бібліотека. Великого значення набуває представництво у віртуальному просторі бібліотек як сучасних інформаційних центрів.

85. Мельник-Хоха Г. Роль метаданих в організації доступу до цифрових колекцій електронної бібліотеки / Галина Мельник-Хоха // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2024. – №5 (334). – С. 24-32. – Бібліогр.: с. 30-31 (21 назва).

Розглянуто роль метаданих у керуванні бібліографічними даними у цифровій формі. Доведено, що використання метаданих сприяє підвищенню ефективності організації доступу, пошуку та управління бібліографічними даними.

86. Резніченко В. Сучасний підхід до створення та інтеграції бібліотечних електронних інформаційних ресурсів / Валерій Резніченко, Галина Проскудіна, Кузьма Кудім // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2024. – №6 (335). – С. 24-33. – Бібліогр.: с. 32 (11 назв).

Подано огляд програмного забезпечення та функціональних можливостей Наукової електронної бібліотеки періодичних видань Національної академії наук України. Розглянуто питання інтеграції бібліотечних систем в єдині системи обслуговування користувачів на прикладі

сучасних глобальних агрегаторів документів відкритого доступу BASE, OpenAIRE та CORE. Проаналізовано їхні кількісні характеристики, зокрема кількість зібраних описів документів і повних текстів, кількість постачальників даних, наявність інтерфейсу прикладного програмування для отримання даних. Розглянуто склад і види постачальників даних, як-от інституційні репозитарії, відкриті журнали, видавництва, наукові репозитарії препринтів, тематичні електронні бібліотеки, а також системи, які теж є агрегаторами.

Методичне забезпечення бібліотечної діяльності. Інноваційна діяльність

87. Кропочева Н. М. Інформаційний супровід наукових досліджень з опорою на бібліометричні методи в умовах цифровізації: досвід освітянських бібліотек / Наталія Миколаївна Кропочева // Бібліотечний Меркурій. – Одеса, 2024. – Вип. 1 (31). – С. 135-146. – Бібліогр.: с. 143-144 (20 назв).

*Наведено результати інформаційного огляду спеціальних бібліотек закладів вищої освіти, учасниць мережі освітянських бібліотек МОН України і НАПН України стосовно застосування в їх діяльності бібліометричних методів та надання бібліометричних послуг, оприлюднених на сайтах цих бібліотек. Сформовано вибірку із чотирнадцяти спеціальних бібліотек закладів вищої освіти України, критеріями відбору до якої слугували наявність ЗВО України у вебометричному рейтингу університетів світу за версією *Webometrics Ranking of World's Universities January 2024*. Здійснено кількісний моніторинг сайтів спеціальних бібліотек за такими параметрами інформаційних послуг з використанням бібліометричних методів: бібліографічні, організаційні, методичні, науково-інформаційні послуги.*

88. Левченко Н. Інноваційні підходи бібліотеки закладу вищої освіти в системі забезпечення якості освітньої діяльності / Наталія Левченко, Ірина Костина // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – 2024. – Вип. 70. – С. 183-193. – Бібліогр.: с. 189-190 (11 назв).

Висвітлено ключові аспекти та переваги впровадження і використання

інформаційно-аналітичної системи «Публікаційна карта НУХТ» у контексті забезпечення якості освітньої діяльності в Національному університеті харчових технологій. Крім того, представлено інноваційний підхід у системі забезпечення якості освітньої діяльності закладу вищої освіти і взаємозв'язок електронних інформаційних ресурсів бібліотеки з інформаційно-освітнім середовищем.

89. Лугова Л. Бібліотечний «Оскар» знову у Львові / Лариса Лугова // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – Київ, 2024. – №2 (36). – С. 12-13.

Повідомлено про отримання двічі Львівською обласною бібліотекою для дітей премії EIFL, яка присуджується бібліотекам за інноваційне використання цифрових технологій для покращення життя людей.

90. Сафонова Т. А. Інновації як необхідна умова розвитку бібліотек України / Т. А. Сафонова, В. О. Ярута // Вісник Харківської державної академії культури. – Харків, 2024. – Вип. 65. – С. 112-120. – Бібліогр.: с. 119-120 (9 назв).

Розкрито значення і особливості інноваційної діяльності бібліотек, яка на сьогодні є одним із пріоритетних напрямків розвитку сучасної бібліотеки. Показано, що зміни, які відбуваються в суспільстві, викликають необхідність пристосування бібліотек до умов нової суспільної реальності. Висновано, що інноваційна діяльність на сьогодні є одним із пріоритетних напрямків розвитку сучасної бібліотеки, який має на меті пошук, розробку, оцінку та впровадження бібліотечних нововведень. Наголошено, що розвиток чекає лише ті бібліотеки, які обирають саме інноваційний шлях. Визначено, що запорукою подальшого успішного розвитку мережі бібліотек України є їх інноваційна діяльність на основі наукових методів, професіоналізму, високої інформаційної культури та компетентності бібліотечного персоналу, стрімкого прагнення до нового в період тотальної інформатизації та світової інформаційної глобалізації.

91. Сокур О. Л. Основні тенденції науково-методичної діяльності національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського в умовах воєнного

стану / Олена Леонідівна Сокур, Оксана Зіновіївна Клименко // Бібліотечний Меркурій. – Одеса, 2024. – Вип. 1 (31). – С. 168-178. – Бібліогр.: с. 175 (13 назв).

Представлено три групи факторів, які мають визначальний вплив на функціонування української бібліотечної практики: суспільно-політичні умови, технологічні і кадрові. Наведено різноаспектні завдання, на виконання яких зорієнтований працівник бібліотеки наукової установи Національної академії наук України в умовах цифровізації. Розкрито трирівневу структуру науково-методичної діяльності Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, котра включає загальнобібліотечний, мережевий та загальнодержавний рівні.

92. Федорова Н. Арттерапія як метод соціокультурної адаптації у воєнний час в бібліотеці / Надія Федорова, Наталя Лябах // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – Київ, 2024. – №3 (37). – С. 23-25. – Бібліогр.: с. 25 (3 назви).

Наведено приклади як бібліотеки та бібліотекарі допомагають і підтримують один одного у ці важкі часи та організують спільний бібліотечний простір.

Бібліографознавство

93. Кулеша Н. Бібліографія української преси в часописі «Українське слово» (Берлін, 1921-1922 рр.) / Надія Кулеша // Пресознавство. – Львів, 2022. – Вип. 1. – С. 142-160. – Бібліогр.: с. 159 (5 назв). –

Проведено якісний та кількісний контент-аналіз часопису «Українське Слово» (Берлін, 1921–1922) при дослідженні питання бібліографії української преси. Виокремлено інформацію про тогочасні пресові видання. З'ясовано моделі подання матеріалів про пресу на основі структурних особливостей контенту часопису. Проаналізовано і охарактеризовано інформацію про згадану пресу у досліджуваному текстовому контенті.

94. Прокопенко Л. Візуалізація даних національної бібліографії Швеції у 2015–2022 роках / Лілія Прокопенко // Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук. – Київ, 2024. – Вип.13. – С. 29-41. – Бібліогр.: с. 38-39 (19 назв).

Проаналізовано досвід візуалізації даних національної бібліографії як метод вивчення документного потоку видавничої продукції країни і засіб унаочнення статистики друку (на прикладі Швеції). Візуалізація уможливила виявлення певних відношень у масиві інформації про нові видання, відображення розподілу даних, їхнього компонування та порівняння.

Книгознавство

95. Воронцова А. Книговидавнича діяльність в Україні за підсумками 2023 року / Анжела Воронцова // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2024. – №4 (333). – С. 9-17. – Бібліогр.: с. 16-17 (5 назв).

Досліджено стан випуску книг і брошур в Україні у 2023 р., подано загальну характеристику книговидання у 2022—2023 рр. Визначено кількісні показники українського книговидання у 2023 р. за асортиментом, накладами, тематикою, цільовим призначенням, мовною та територіальною ознаками. Наведено статистичні дані щодо випуску книг і брошур провідними вітчизняними видавництвами різної форми власності, у тому числі сфери управління Держкомтелерадіо.

96. Галів М. Газета «Гомін Басейну»/«Гомін Краю» (1937-1938 рр.) : характеристика часопису / Микола Галів, Анна Пурій // Пресознавство. – Львів, 2023. – Вип. 2. – С. 59-79. – Бібліогр.: с. 73-75 (50 назв). –

Охарактеризовано український часопис «Гомін Басейну»/«Гомін Краю», який видавався у Дрогобичі та Львові впродовж 1937–1938 рр. Усього вийшло 11 чисел газети «Гомін Басейну» (з 1 січня до 1 вересня 1937 р.) та 13 чисел газети «Гомін Краю». Спочатку у виданні подавалися статті на актуальні соціально-економічні, міжнародно-політичні теми, згодом – матеріали економічної тематики, фейлетони, вірші, дописи із сіл та міст Дрогобицького повіту («Нафтового Басейну») у рубриці «Хроніка». Остання сторінка призначалася для реклами, оголошень, списку осіб, які склали пожертву на пресовий фонд газети. Ініціатором, організатором видання і його головним редактором був правник Олександр Підгородецький.

97. Габор В. Шевченкіана на сторінках закарпатської преси 20-30- рр. ХХ ст. / Василь Габор // Пресознавство. – Львів, 2022. – Вип. 1. – С. 62-79. – Бібліогр.: с. 76-77 (9 назв). –

Проаналізовано широкий спектр публікацій у закарпатській пресі 20–30-х рр. ХХ ст., присвячених життю і творчості Тараса Шевченка, вшануванню пам'яті поета, осмислено його значення у національному розвитку краю.

Досліджено початки шевченкіани на Закарпатті, її характерні регіональні особливості, специфіку вшанування річниць народження і смерті Т. Шевченка, охарактеризовано основні типи видань, жанрові особливості й тематику ювілейних публікацій.

98. Жеваженко І. 80-річчя Томаша Масарика крізь призму ужгородських і празьких видань 1930-1931 років / Ірина Жеваженко // Записки Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника. – Львів, 2022. – Вип. 14 (30). – С. 58-79. – Бібліогр.: с. 73-75 (37 назв). –

Розглянуто ужгородські та празькі видання 1930-1931 років, присвячені 80-річчю від дня народження Томаша Масарика. Проаналізовано праці українських дослідників про ставлення чеського президента до українського питання 1920-1930- роках.

99. Злигостєв С. Модель видавничої діяльності наукових бібліотек / Сергій Злигостєв // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – 2024. – Вип. 70. – С. 298-308. – Бібліогр.: с. 305-306 (12 назв).

Запропоновано узагальнювальне бачення моделювання та ідеалізації бібліотечного видавництва як одного з методів його наукового осмислення та практичної організації. Окреслено економічні, комунікаційні та стратегічні аспекти, що визначають важливість та затребуваність створення такої моделі.

100. Устіннікова Т. Аналіз стану доставляння обов'язкових примірників видань України у 2023 році / Тетяна Устіннікова, Тетяна Жигун // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2024. – №5 (334). – С. 9-15. – Бібліогр.: с. 15 (7 назв).

Подано результати аналітичного дослідження щодо стану доставляння суб'єктами видавничої справи й діяльності друкованих медіа обов'язкових примірників вітчизняних видань у 2023 р. Показники, що характеризують рівень доставляння ОП у 2023 р., розглянуто в порівнянні з аналогічними показниками 2022 р.

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

Антонович В. (33)

Арсеєнко А. 82

Барвінський О. (33)

Бачинська Н. 21

Безпала Г. 42

Береза О. 26

Білоусова Р. 9

Білута Н. 50

Боднарський Б. (39)

Божук Л. 69

Бойко О. Р. 43, 44

Бойчук Н. 28

Бондар Ю. 83

Бородай О. (33)

Бутко Л. В. 70

Величко С. 84

Вернік Ю. 17

Вихристюк О. 44

Власова Т. 51

Вовк Н. 18

Волошин Д. 55

Воробець В. 22

Воронцова А. 95

Галів М. 96

Гончаренко М. 74

Гончаров Д. О. 4

Горб Є. 25

Горовий В. 56

Гурбанська А. 75

ґабор В. 97

Дем'яненко Л. 5

Дорош М. 51

Дорошенко В. (38)

Драпалюк Д. М. 1

Дроздовська О. 35

Жабін О. 2

Жеваженко І. 98

Жигун Т. 100

Жолна Д. Ю. 58

Загуменна В. В. (37)

Заклинський Б. (33)

Злигостєв С. 99

Іванова Н. 57

Ільницька Л. 76

Ісаєва О. 51

Карнаух І. 30

Кіріаков М. 44

Клименко О. З. 91

Ковтанюк Ю. 11, 12, 71

Козоріз В. 6
Комариця М. 77
Комова М. В. 1
Косенко О. 67
Костенко Л. 2
Костина І. 88
Кропочева Н. М. 87
Крутова Р. 54
Кудім К. 86
Кужель Л. 78
Кулеша Н. 93
Кунанець Н. 9, 58
Курченко Т. 69
Кушнарєнко Н. 27, 36, 37

Левченко Н. 88
Липак Г. І. 58
Літашова А. 52
Лопата О. 13
Лощинська Н. В. 14
Лугова Л. 89
Лябах Н. 92

Макарова М. 7
Маранчак М. 59
Мартиненко Я. 15, 23
Масарик Т. (98)
Матвійшин Я. 81
Матвійчук Л. 60
Мельник М. 24

Мельник-Хоха Г. 85
Мильченко Л. 45
Мудроха В. 53

Ніколайчук А. 8
Новальська Т. 28, 36

Олексин М. 9
Осіпова Г. 29
Остапчук В. 46
Охріменко Г. 19

Палічук К. 47
Паславський І. (35)
Пелка-Полінський М. (81)
Петренко Н. 30
Петрова І. 25
Печерський Ф. (40)
Підгородецький О. (96)
Пінчук Ю. 16
Пірко М. 79
Прокопенко Л. 94
Проскудіна Г. 86
Прохненко О. Ф. 72
Пурій А. 96

Резніченко В. 86
Рибчинська Н. 38, 73
Різун Н. 80
Романишин Ю. 83

Саган М. 61
Сагетдінова Н. 62
Сафонова Т. А. 90
Сенченко М. 39
Сенченко Н. 40
Сербін О. 48, 63
Сєдих В. 41
Сидоренко Л. 49
Сливюк Ю. 83
Соколов В. Ю. 3
Сокур О. Л. 91
Солоїденко Г. 10
Соляник А. (36), 37, (41)
Стаховська А. 54

Тітова Н. 31
Тумасова К. 64
Туровська Л. 54, 74

Устіннікова Т. 100

Федоренко С. А. 70

Федорова Н. 92
Ферштейн В. 32
Франко І. (33), (77)

Целевич Ю. (33)

Чжилян Го 20

Швець О. В. 70

Шевченко О. 65, 66

Шевченко Т. (97)

Шекера П. 67

Шуварик М. 33

Щербина І. 68

Юхневич Л. 49

Якубова Т. 81

Ярута В. О. 90

Яценко Н. 34

ПОКАЖЧИК БІБЛІОТЕК

- Бібліотека Волинського ліцею 81
- Бібліотека Кременчуцького національного університету імені Михайла
Остроградського 70
- Бібліотека Наукового товариства імені Шевченка 32, 33
- Бібліотека Національного авіаційного університету 69
- Бібліотека Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського
"Харківський авіаційний інститут" 69
- Бібліотека Національного технічного університету України "Київський
політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" 69
- Бібліотека Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя 29
- Бібліотека Університету Св. Володимира 81
- Бібліотека Харківського національного економічного університету імені
Семена Кузнеця 84
- Бібліотека Хирівського єзуїтського колегіуму 26
- Дніпропетровська обласна універсальна наукова бібліотека ім. Первочителів
слов'янських Кирила і Мефодія 31, 65, 66
- Запорізька універсальна наукова бібліотека 34
- Клайпедська обласна публічна бібліотека імені Єви Сімонайтіті (Республіка
Литва) 49
- Книжкова палата України 39
- Луганська обласна універсальна наукова бібліотека 52
- Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника 53, 61,
73, 80
- Львівська обласна бібліотека для дітей 89
- Львівська обласна бібліотека для юнацтва ім. Романа Іваничука 50
- Наукова бібліотека ДВНЗ «Ужгородський національний університет» 22, 72
- Наукова бібліотека імені Гордія Палія Вінницького національного медичного
університету ім. М. І. Пирогова 24

Наукова електронна бібліотека періодичних видань Національної академії наук України 86

Національна бібліотека Республіки Молдова 44

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського 13, 44, 51, 54, 62, 67, 74, 81, 91

Національна бібліотеки України імені Ярослава Мудрого 48, 63

Одеська обласна універсальна наукова бібліотека ім. М. С. Грушевського 8

Центральна районна бібліотека ім. І. Франка 8

Чернігівська обласна бібліотека для дітей 16

Юридична бібліотека Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського 57